DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

CATARRHO.

5

DISPUTATIO MEDICA INAUGURALIS, DE CATARRHO;

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GEORGII BAIRD, S. S. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti:

NEC NON

Ampliſſimi SENATUS ACADEMICI conſenſu,

Et nobiliſſimae FACULTATIS MEDICÆ decreto,

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini ſubjicit

JACOBUS CASSELS,

SCOTUS.

Ad diem 12. Sept. hora locoque ſolitis.

EDINBURGI:

CUM PRIVILEGIO,

APUD ALEX. SMELLIE.

1797.

GUALTERO GIBSON

DE MUIRSIDE

ARMIGERO,

SOCIET. CHIRURG. REG. EDIN.

SOCIO;

NECNON

THOMAE ANDERSON

CHIRURGIAM

AD LETHAM

FACIENTI,

SOCIET. CHIRURG. REG. EDIN.

SOCIO;

HANC DISPUTATIONEM

SUMMA OBSERVANTIA

D. D. CQUE

JACOBUS CASSELS.

DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

CATARRHO.

SPECIES.

§ I. *CATARRHI*, quem, ipſorum linguâ, LATINI diſtillationem appellant, ſpecies duae ſunt: quarum altera ex frigore oritur; altera, ex tabo peſtilente. Sed de illa tantùm diſputare, nobis in animo eſt.

II. Diſtillatio, quam frigus concitat, interdum febrem habet, et paucis diebus finitur;

tur; interdum inveteraſcit, per menſes, imò etiam per annos, producta. Longa diſtillatio, quippe cùm aetate provectos, prae caeteris, afficiat, a medicis quibuſdam *catarrhus ſenilis* haud ineptè appellatur.

III. Brevis diſtillatio et longa, licèt ſpecie aliquantùm differant, at re tamen et naturâ conveniunt. Utriſque enim communis eſt muci, ſupra conſuetudinem, fluxus ex naribus, faucibus, atque aſperâ arteriâ, itemque hujus ramis quos in pulmones diffundit. Veruntamen, cùm longinquitate multùm differant, illa *catarrhus acutus*, haec *chronicus*, haud ineptè nominari poſſunt.

IV. Utraque interdum (III.) diſtillatio ſuâ prorſùs formâ exiſtit, et ſuo tempore finitur; at multo tamen ſaepius brevis tranſit, pòſt aliquantò, in longam.

SIGNA.

SIGNA.

V. Diſtillatio, ſicut alii morbi qui febrem habent, protinus a horroribus incipit, quos, pòſt paulò, calor excipit. Oculi ſimul, praeter conſuetudinem, illachrymantur, et mucus tenuis atque acris diſtillat de naribus.

VI. Pòſt aliquantò, dolet caput; labrum ſuperius, inflammatione captum, dolet, tumet, et plùs minùs exulceratur. Inflammatione itidem, ut indicant ſternutamentum frequens et vocis aſperitas, capiuntur nares et aſpera arteria. Interdum initio tuſſis ſicca eſt, tanquam ex faucium titillatione. Appetitus nonnunquam languidior eſt, quàm ex conſuetudine, nonnunquam acrior.

VII. Veſperaſcente die, corpus caleſcit. Aeger ex pectore dolet; et, inter ſomnum, jactat membra. Arteriarum ictus duri ſunt, et plerumque celeres: aſtricta modò alvus, modò ſoluta: ſubrubra, neque rarò parca, urina.

VIII. "Diſtillat," ait Celsus, ſcriptor elegans in primis, "aut humor de capite "interdum in nares, quod lene eſt; inter-"dum in fauces, quod pejus eſt; inter-"dum etiam in pulmonem, quod peſſi-"mum eſt. Si in nares diſtillaverit, te-"nuis per has pituita profluit, caput leni-"ter dolet, gravitas in eo ſentitur, fre-"quentia ſternutamenta ſunt. Si in fau-"ces, has exaſperat, tuſſiculam movet. Si "in pulmonem, praeter ſternutamenta et "tuſſim, eſt etiam capitis gravitas, laſſi-"tudo, ſitis, aeſtus, bilioſa urina *."

IX.

* Vid. Aurel. Cornel. Cels. *De Medicina.* Edit. Almeloveen. Lib. iv. Cap. 2.

IX. Haec (v.—viii.) ſigna plerumque, haud longo pòſt tempore, paulatim remittunt. Tuſſis rariùs movetur. Quod extuſſiatur, id craſſius multo eſt, et modò albidum, modò ſubcoeruleum. Quin et, multo faciliùs ejicitur; et tandem haud difficiliùs, quàm ex conſuetudine.

X. Aliàs autem diſtillatio non ſic (ix.) brevi et optatò ad ſanitatem pervenit; ſed in longam tranſit, ſanatu difficilem, et quae haud raró morte ſolâ finitur. Quando ſic tranſitur, pituita, quae diſtillat de aſpera arteria, nihilo parcior fit; et, etiamſi interdum haud aegrè extuſſiatur, tamen noctu, prae tenacitate quam inter ſomnum acquirit, ejici nequit, niſi tuſſi vehemente, qua vires haud raró multùm diſſipantur. Tandem aeger, prae ſpirandi difficultate, nequit noctu obdormiſcere, et etiam interdiu frequente tuſſi vehementer concutitur.

XI.

XI. Diſtillationis inveteratione aeger neque cibos, ut ſolebat ſanus, neque potus, appetit. Vertigine ſimul capitiſque dolore afficitur, neque recreantem poteſt capere ſomnum. Arteriae imbecilliter, et non aequis intervallis, moventur. Tandem ſic fugiunt vires, ut aeger prorſùs nequeat expectorare, atque pituitâ, quae in pulmones diſtillaverit eoſdemque oppleat, extinguatur.

XII. Longa ſeu inveterata diſtillatio tardè finitur, per complures aliquando annos producta. Interea, aeſtate ferme remittit, at, appetente hieme, exaſperatur. Verùm uſque eò plerumque negligitur ab aegro, dum gravis non eſt. Levibus autem cauſis gravior redditur, atque, diſſipatis corporis viribus, aegros, maximè aetate provectos, ſeriùs ociùs abſumit.

XIII. In ANGLIA, dum HENRICUS octavus regnum tenebat, diſtillatio primùm, ut a THOMA ELYOTO, equite, viro claro, ut eâ aetate erat, accipimus, frequens eſſe coepit. "At this preſent time," ut ait, "in this realm of ENGLAND, there is not "any one more annoyance to the health "of man's body, than diſtillation from "the head, called *rheums*." Cauſae, ex quibus diſtillationes tunc, quàm quadraginta antè annos, inter ANGLOS frequentiùs oriebantur, erant, ut putabat, "banquettings after ſupper, and drinking "much, eſpecially wine, a little after ſleep, "and alſo covering up the head hot*."

DEFI-

* Vid. AIKIN. *Biographical Memoirs of Medicine.*

DEFINITIO.

XIV. *Catarrhum* claſſe *PYREXIARUM*, *PROFLUVIORUM* ordine, diſpoſuit CULLENUS, et accuratè definivit his verbis: "*pyrexia* ſaepe *contagioſa*; muci, ex glandulis membranae narium, faucium, vel "*bronchiorum*, excretio aucta; vel ſaltem "hujus excretionis molimina."

XV. Hac definitione, quae praecipua ſigna circumſcriptè complectitur, diſtillatio aliis morbis ſatìs dignoſcitur.

XVI. Quidam auctores hunc morbum fuſè proſecuti ſunt, imprimis SCHNEIDERUS; et haud pauci eo comprehendunt omnes, qualeſcunque ſint, diſtillationes.

Praecipua

Praecipua harum diſcrimina includuntur his verſibus:

> "*Si fluit ad pectus, dicitur* rheuma, catarrhus;
> "*Ad fauces,* bronchus; *ad nares, eſto* coryza."

DIAGNOSIS.

XVII. Diſtillationis naſcentis quaedam communia ſunt cum *pertuſſi* incipiente, *rubeola*, et diſtillatione peſtifera quae vulgò *influenza* appellatur: inveteratae, cum phthiſi pulmonum; in quam profectò, praecipuè autem in iis in quorum corporibus latet ſcrofula, malis haud rarò avibus tranſit.

XVIII. Ab incipiente *pertuſſi* diſtillationem certò diſtinguere non poſſumus: ſed ab inveterata, certò ac facilè. Inveteratae enim *pertuſſis*, at non item diſtillationis, propria ſunt "tuſſis *convulſiva*, "ſtrangulans, et *inſpiratio* ſonora, iterata."

XIX. Diſtillatio a frigore, et diſtillatio peſtifera, ſatìs inter ſe diſtinguuntur cauſis,

ſis, ex quibus oriuntur. Namque haec, contrà atque illa, peſtilente oritur tabo, atque longè per populos latèque graſſatur. Annis milleſimo ſeptingenteſimo trigeſimo ſecundo et tertio, totam paulatim EUROPAM, et AMERICAE partem, pervagata eſt; et totam rursùs BRITANNIAM, anno milleſimo ſeptingenteſimo octogeſimo quinto.

XX. Inter *rubeolam* et diſtillationem hoc intereſt, quòd illâ oculi inflammatione capiuntur, et totum corpus lenticulis exaſperatur.

XXI. Phthiſis incipientis et diſtillationis tanta profectò, per omnia, ſimilitudo eſt, ut, utra adſit, medici cognoſcere vix poſſint. Nam initio phthiſici tuſſiculâ ſiccâ et obſcurâ afficiuntur, quam ipſi plerumque neglectam habent, et frigore moveri credunt.

XXII. Erit autem, quamobrem hujuſmodi (XXI.) tuſſiculam naſcente phthiſi moveri vereamur, ſi aegro ſit non ea modò corporis proprietas, quae ſcrofulam deliteſcere prodat, ſed etiam collum longum, pectus malè formatum, humeri gibbi, et temperamentum ſanguineum.

XXIII. In phthiſi, porrò, major vis febris eſt: ſpiritus, potiſſimùm mane, difficilis fit: pectus dolet: pus tandem excreatur; et ſupervenit *hectica*, ſignum ſanè phthiſis haudquaquam ambiguum.

XXIV. *Hectica* bis, ſingulis diebus, repetit, meridie ſcilicet et veſpere. Veſpertina acceſſio octavâ propè horâ accedit, et ad mediam uſque ingraveſcit noctem, ubi paulatim remittit. Acceſſus meridianus gravior, ut quidam putant, redditur, ſi, eo appropinquante, qui prandium aſſumpſerint.

At,

At, acceſſum eſſe febris naturae potiùs attribuendum, quàm prandio adhibito, Cullino placet, cui, hac de re, plerique nunc aſſentiuntur.

XXV. Inter utraſque (xxiv.) acceſſiones, tuſſicula moleſta eſt, inexplebilis ferè ſitis, et lingua ſordida. In oculis quae rubra eſſe debent, albeſcunt. Noctu inſudat corpus, maximè caput et collum.

XXVI. His (xxii.—xxv.) cognitis et animadverſis, non erit, quare de morbo medici diutiùs dubitent. Sed, cùm haud rarò, pus ſit, an mucus, id, quod extuſſitur, dubium ſit, hìc loci, quoniam res offert, haud a re noſtra erit, paucis obiter diſſerere, quibus inter ſe notis haec a Darvino diſtinguantur.

XXVII. 1. Cùm pus tum mucus, ut periculo

culo compertus eſt hic auctor, at illud multo aegriùs, *acido ſulphurico* ſolvitur.

2. Aquâ utrique (XXVII. 1.) ſoluto ſupermiſſâ, pus pariter et mucus ab acido repudiantur: ſed pus, vaſe quieſcente, in imum defertur, vaſe agitato, liquorem aequaliter totum turbidum facit; dum, contrà, mucus quieſcenti liquori ſupernatat, commoto innatat in flocculos diſcerptus.

3. In acido *ſulphurico* aquâ diluto, necnon in ipſa aqua, et ſale marino ſoluto, pus ſic colliqueſcit, ut unitas fiat; non item mucus.

4. Acido *nitroſo* pus et mucus juxtà ſolvuntur: ſed, aquâ affusâ, pus praeceps datur, et liquor ſuperjacens perlucidus fit et viridis; dum liquor, quo mucus ſolvitur, turpiculus colore fit, et luci impervius.

5.

5. *Aqua lixivia cauſtica* mucum, at nonnunquam aegrè, liquat, et plerumque itidem pus: ſed, aquâ ſimplice adjectâ, pus ab aqua cauſtica repudiatur, et in imum defertur; mucus non item.

6. *Aqua lixivia cauſtica*, etiam cùm pus non diſſolvit, a muco tamen diſtinguit; quippe quia obſtat, quò minùs in aqua ſimplice uniter colliqueſcat.

7. *Hydrargyrus muriatus mitis* mucum, at non pus item, cogit *.

CAUSAE

* Vid. Darvin. *On the criterion between purulent and mucaginous matter.*

CAUSAE REMOTAE.

XXVIII. 1. Cauſa remota, ex qua oritur diſtillatio, plerumque admotum ſummo corpori frigus eſt. Sic admotum frigus, ſi modò halitum cutis ſupprimat, committit, ut, quod cute, ex conſuetudine, exhaletur, id in mucoſam partium, quas diſtillatio afficit, membranam derivetur; et ſic hunc, forſan, morbum gignit.

2. Namque, cùm humores corporis quotidie pulmonum pariter et ſummae cutis exhalatione partim diſſipentur; probabile eſt, has exhalationes communitate muneris fungi, et, qua ratione ea ſummae cutis minuitur, eâdem augeri eam pulmonum.

3. Hoc (XXVIII. 2.) conceſſo, poſſumus animo

animo comprehendere, qua ratione cutis halitus, frigore ſuppreſſus vel magnopere minutus, efficiat, ut humores a ſummo corpore in pulmones repellantur, et repulſi diſtillationem concitent.

XXIX. Utrùm, exhalatione cutis ſuppreſsâ, diſtillatio oriatur ex ſolo humorum a ſummo corpore in pulmones repulſu; an partim etiam ex materia, quam excernere cutis ſolet, in mucoſas pulmonum, aſperae arteriae, et narium glandulas derivatâ eaſque irritante, nondum ſatìs conſtat. Ex utriſque ſimul oriri, veriſimile putet CULLENUS *.

XXX. Frigus tunc plurimùm, ad diſtillationem concitandam, valet, cùm, unà cum humore, calefacto utcunque corpori ejuſve parti ſubitò admovetur. Hinc fit, ut

* Vid. CULLEN. *Firſt Lines*, M, LX.

aura frigida et humida, calefacto corpori ejuſve parti aſpirans, diſtillationem ſaepe concitet. Rariſſimè tamen, ex frigefacto ſic toto corpore ejuſve parte, aliquis ſtatim detrimentum capit. Plerumque non, ante ſecundum tertiumve pòſt diem, quàm ſic frigori objectus eſt, malè ſe habere incipit, et in memoriam cauſam revocare, ad quam prima morbi, quo implicatur, acceſſio referenda eſt.

XXXI. Quanquam autem ex calido ſubitò frigeſcere, vel etiam ex frigido ſubitò caleſcere, ſaepe diſtillationem concitat; tamen apparet, certos intra fines, neque hos quidem anguſtos, animalia, quae ſecundâ valetudine fruuntur, ex tranſitu a calidiore temperie in frigidiorem nullum omnino detrimentum capere. Et, profectò, nobis vero haud abſimile videtur, quemlibet hominum ſubitò in frigidiorem temperiem tranſire

tranſire incolumem poſſe a calidiore, quae, contrariâ tranſitione, ad inflammationem concitandam ſatìs valeret.

XXXII. Mirum, ait Linnæus, ferme ſupra quàm credibile, eſt, ardentem Lapponicum ſibi nivem impunè infricare, vel etiam nive ſe volutare, imò aquam nivatam bibere. Singulis, porrò, ferè diebus, equos ſudore manantes videmus aquâ frigidâ perfundi ſine detrimento. Quinetiam, equos, qui noctu ſtabulari aſſueverunt, ex tecto, pro una duntaxat hiemis nocte, emitti conſpicamur, neque eo tamen magis tuſſi aut diſtillatione affici.

XXXIII. Sed, in tranſitu, hanc (xxxi. et xxxii.) rem ſatìs, pro magnitudine, fuſè agitare non poſſumus; non ſolùm quia nos ab incepto longiùs traheret, ſed etiam quia res verae, quot experimentum approbaverit,

baverit, ad ſatìs illuſtrandam non valent. Digniſſima autem eſt, quae futuris in homines et viliores animantes experimentis illuſtretur et augeatur.

XXXIV. Qui periculis *chymicis* faciendis verſantur, ii haud raro diſtillatione afficiuntur ex manibus, in frigidam receptaculi aquam diu immerſis, dum officina vehementiùs ardet. *Chymici* tamen hunc morbum vitare poſſunt, ſi modò, aquâ calidâ infuſâ, frigidam receptaculi calefaciant. Ratio, qua manus in aquam frigidam immerſae, dum vehementiùs calet caeterum corpus, diſtillationem concitant, eadem videtur, quam ſuprà (XXVIII.—XXX.) memoravimus.

CAUSA

CAUSA PROXIMA.

XXXV. Ex indiciis diſtillationis et cauſis remotis perſpicuum eſt, ut plerique nunc putant, cauſam proximam eſſe majorem, quàm ex conſuetudine, humorum fluxum in membranam, quae internis naribus, faucibus, animaeque canali obducitur, quamque medici *mucoſam* appellant; dum ſimul hae partes levi inflammatione capiuntur.

XXXVI. Ob has (XXXV.) cauſas, mucus narium non ſolùm copioſior eſt, quàm ex conſuetudine, ſed etiam acrior. SIMPSON primus omnium, quantùm ſcimus, hanc rem luculenter, et accommodatè ad verum, expoſuit; atque opinionem eorum evertit, qui diſtillationem juxtà ac omnes hominum morbos ex quodam humorum, qui propri-

is

is etiamnum vaſis continentur, vitio explicare aggrediuntur.

XXXVII. Frigus, ut huic auctori placet, aliiſque qui eum ſequuntur, ſanguine a ſummo corpore averſo, et levi partium, in quibus conſiſtit diſtillatio, inflammatione concitatâ, efficit, ut ex his partibus mucus ſolito uberiùs ſecernatur, et ideo, ſupra conſuetudinem, tenuis ſit et acris. Poſtea verò quàm, ſive naturâ renitente, ſive ſuccurrente medicinâ, ſanguis in corpus aequaliter totum denuo diſtributus ſit, et halitus ſummae cutis elicitus; partium earundem inflammatio conquieſcit, acrior hebeſcit ſenſus, atque, quod illinc excernitur, id parcius, ut antea, eſt et mitius.

PRO-

PROPHYLAXIS.

XXXVIII. Oportet eum, qui diſtillationem vult arcere, cauſas, quae huic occaſionem praebent, vitare; veſtitu calido providere, ne ex frigore detrimentum capiat; atque nec calidis conclavibus nec tepidis potionibus, quippe quae corpus aptum reddant quod facilè irritetur, ſibi indulgere.

XXXIX. Quinetiam, ne diſtillationi opportuni ſint, homines debent ſe, omni tempeſtate, ſub dio quotidie exercitare. Nam, a primis temporibus, quibus res hominum geſtae memoriae aut literis proditae ſunt, mos fuit hominibus imbecillis, corpora firmare frigoribus ſe perſeveranter objectando. Et, profectò, omnibus conſtat, eos, qui maximâ curâ provident, ne ex frigore

quid

quid mali accipiant, aptiſſimos eſſe, qui morbis hinc orientibus corripiantur; dum ii, qui, ſecuri pro ſalute, frigoribus viciſſimque caloribus ſe temerè objiciunt, hujuſmodi morbis rariùs implicantur.

XL. Satius, ut quidam putant, incolis noſtrae inſulae eſſet, ſi frigoris tanta vis eſſet tamque diuturna, ut iis imponeret neceſſitudinem calidis veſtimentis praecavendi, ne eo malè afficerentur. Lintea, ſicut plerique noſtratum ſolent, cutem proximè habere, plùs utique obeſt ſaluti, quàm ſenſui jucundum eſt. Nam nulla ferme cutis tam tenera eſt, quin brevi laneis aſſueſcat; neque, profectò, ab his plùs obſtatur, quàm a linteis, quò homines munditiarum minùs curioſi ſint.

XLI. Cùm optimè providetur tum facillimè, ne ex varietate coeli et tempeſtatis

mor-

mortales detrimentum capiant, uſu veſtimentorum, per quae calor ex corpore tardiùs emanat. Lanea, ob hanc proprietatem, et etiam quòd humida ſenſui minùs, quàm lintea, injucunda ſunt, vel linteo induſio, vel, quod adhuc melius eſt, ipſi cuti proxima habere, BRITANNOS, et quotquot coelum mutabile incolunt, omni tempeſtate oportet. Quos ne unum quidem induſium laneum ſatìs contra frigus muniat, ii ſe hieme, vere, et primâ etiam aeſtate, duobus veſtiant.

XLII. Porrò, ne ex frigore diſtillationem aliudve quodvis malum capiamus, utiliſſimum erit, in frigidarium quotidie deſcendere, vel aquâ frigidâ affuſâ perfundi. Denique, eodem conſilio, animum honeſtis jucundiſque negotiis occupare oportet *.

D PROG-

* Vid. GREGOR. *Elements of the Practice of Phyſic.*

PROGNOSIS.

XLIII. Diſtillatio plerumque neque vehemens morbus eſt, neque longus, neque periculoſus; ſed qui, paucos poſt dies, ſine medicamentis ad ſanitatem pervenit. Optatum hujuſmodi deceſſum portendunt appetitus rediens; febris et inflammationis ſigna ferè nulla; ſpiritus naturalis; mucus, qui extùſſitur, tenax et copioſus.

XLIV. Verùm non tamen omnibus, ſic tutò a diſtillatione evadere, permittitur. Qui enim pulmonibus imbecilles ſint; qui naturâ phthiſici; poſtremò, quibus pectus malè conformatum: his omnibus periculoſa, praecipuè ab anno duodevigeſimo uſque ad annum quintum et trigeſimum, omnis diſtillatio eſt.

XLV. 1. Signa futuri periculi ex diſtillatione, ſunt appetitus languidus, febris acuta, dolor pectoris, ſputum parcum et tenue. Diſtillatio enim, quae his ſignis manifeſtatur, haud raro in pulmonum inflammationem tranſit.

2. Aliquando etiam, in illiuſmodi (XLIV.) hominibus, unà cum diſtillatione adeſt leviuſcula *ſynanche tonſillaris*; quae, diſtillatione frigore exaſperatâ, ingraveſcit, atque, prae tuſſi quam movet, haud leve affert periculum.

XLVI. Nonnunquam diſtillatio ſubitò, et, de improviſo, finitur; ſero, uti videtur, in ramos canalis animae, qui ſeſe in pulmones diſtribuunt, effuſo. Aliàs, prae plenitudine, quam facit, arteriarum, per quas in pulmones ſanguis diffunditur, accidit ſputum ſanguinis,

ſanguinis, quod ferme nunquam ſine periculo eſt.

XLVII. Denique, in phthiſicorum pulmonibus, diſtillatio vel tuberculis occaſionem dare poteſt, vel committere, ut tubercula, quae jam inſint, inflammationem capiant, et inflammationi phthiſis ſuperveniat *.

CURATIO.

* Vid. Cullen. *Firſt Lines.*

CURATIO.

XLVIII. Diximus de caeteris rei noſtrae partibus: nunc tranſeundum eſt ad curationem; quam, quippe cùm utiliſſima omnium ſit, fuſiùs perſequi nobis in animo eſt.

XLIX. Quò diſtillationem ad ſanitatem perducamus, utile erit, primùm inflammationem et febrem diſcutere; dein, ſanguinem ex membrana narium, faucium, atque aſperae arteriae ejuſque ramorum, derivare, et cutis halitum elicere; poſtremò, providere, ut hae partes acri muco minùs irritentur.

CONSILIUM PRIMUM.

L. Inflammatio et febris, ſi leves ſint, diſcuti poſſunt frigus vitando; a carnibus et liquoribus fermentatis, per paucos dies, abſtinendo; et haud ſcio annon etiam lectum interim tenendo: ſimulque multo uſu liquorum, qui ſuâpte naturâ admiſtiſve acidis refrigerant, et diluunt, et corpus minùs aptum, quod irritetur, reddunt; aqua, velut, decocta vel ex amylo, vel hordeo, vel pomis, vel ſeminibus lini, vel aqua ex toſto pane, quam jucundè acidam ſuccus citreorum vel *tamarindorum* reddiderit.

LI. Ad diſcutiendam, porrò, inflammationem, multùm ſanè pollebit, vapores aquae tepidae, apti inſtrumenti ope, inhalare; cutis halitum medicamentis, ex iis

quae

quae non calefaciunt corpus, elicere; mitioribus laxantibus, praecipuè *ſalibus neutris*, alvum emollire. His factis, oportet convaleſcentem neque pleno nedum pluvioſo Jovi corpus praematurè aut incautè objicere *.

LII. Si aër coeli tuſſim violentam movet, oportebit convaleſcentem domi ſe aliquanto diutiùs tenere, dum pulmones ſe ſatìs confirmaverint. Aliter autem non, niſi febris haudum deceſſerit, opus erit domi manere.

LIII. 1. Pedes aquâ, quae paulo tepidior novo lacte eſt, vel ſimplice, vel in qua furfur eſt, horâ ſomni lavare, utpote quod efficiat, ut ſanguis in corpus aequaliter totum per arterias diſtribuatur, et ſumma cutis halitum emittat, tam ad inflammationem quàm febrem diſcutiendam utile eſt. Hoc autem facto,

* Vid. Cullen. *Firſt Lines*, § M,VII.

facto, multâ curâ providere opus eſt, ne protinus ex frigore aeger denuo detrimentum capiat. Hoc ne accidat, pedes properanter ſiccandi ſunt, et laneis ſiccis calidiſque involvendi; deinde calido lecto ſiccoque imponendus aeger.

2. Aqua, qua lavantur pedes, ſi ſupra modum calida ſit, motum ſanguinis concitando nocet; contrà, ſi frigida, prodeſſe non poteſt.

LIV. Qui calidas potiones adhibituri ſunt, ut cutis exhalationem moveant, ii, ne, poſt devoratas, malum ex frigore accipiant, priùs in lecto eſſe debent, quàm devorant, vel ſaltem, veſtimentis poſitis, in eo eſſe, ut diſcumbant; quippe enim, ni ita ſint, ſudor, quem potiones tepidae plerumque movent, haud rarò antè ſupprimetur, quàm diſcumbi poterit. Deinde, quò ad ſpem

reſpondeant

reſpondeant aſſumptae, aegri aliquandiu lecto conquieſcant opus eſt *.

LV. Diſtillatio rarò forſitan cuiquam periculo eſſet, aut aegrè curaretur, ſi protinus ab initio adverſae valetudinis potulenta aſſumeret, quae corpus refrigerarent; vino potulentiſque omnibus meracioribus abſtineret; ſimulque cibo ex materia infirma uteretur. Nam tali abſtinentiae et victûs ratione calor narium, difficultas ſpirandi, tuſſicula ferme continua, caeteraque ſigna pejoris diſtillationis, nonnunquam brevi prorſùs evanuerunt.

LVI. Incipienti aut increſcenti diſtillationi calefacientibus ſubvenire, ut, apud vulgus hominum, haud ita pridem mos invalebat, et haud ſcio annon etiamnum in-

 valeat,

* Vid. HAYES. *Serious Addreſs on Coughs and Colds*, edit. tert.

valeat, haud minùs aegro nocivum eſt, quàm contra *variolas*, ut quondam vel medici ſolebant, calefacientibus pugnare. Potus enim calidi et meraciores, conclavia calida, magna vis veſtimentorum, ſanè non poſſunt, quin utrumque juxtà morbum exaſperent. Imò forſan *Mudgianus* etiam *inhalator*, eandem ob rem, circumcidendus eſt: utcunque enim diſtillationem ſenilem levet, inflammationem tamen, quam initio habet diſtillatio communis, haud dubiè graviorem reddit *.

LVII. Ratio, ſuprà (LV.) dicta, quae in diſtillationem refrigerantibus et abſtinentiâ pugnat, potiſſimùm robuſtis convenit, neque etiam iis modum tranſire debet. Coena quidem protinus ante ſomnum, ex toto, circumcidenda eſt. Imbecillis tamen, vel initio

* Vid. BEDDOES, *Guide to Self-preſervation, and on Catarrh.*

initio hujus morbi, valentiore cibo atque meraciore aliquanto potu ſibi, intra modum, indulgere liceat.

LVIII. 1. Quòd ſi, et illâ (LV.) ratione, febris et caetera ſigna non dimittunt, non ſolùm in abſtinentia et refrigerantium uſu perſeverandum eſt, ſed etiam aliis quibuſdam remediis ſubveniendum. Oportebit, primo quoque tempore, ſanguinem ſemel iterumque detrahere, ad quantitatem, quam vis morbi deſideret, et vires aegri pati ſine detrimento poſſint.

2. Diſtillatio gravis rarò antè levatur, quàm ſanguis miſſus fuerit. Cùm ita ſit, maturè miſſo opus eſt; eòque magis, ſi, ex ſpirandi difficultate atque dolore pectoris, ſit, quòd vereamur, ne inflammatio superveniat. Sanguine enim opportunè, neque ultra modum, detracto, ideoque relaxatis

extremis

extremis arteriis, denuo halitum emittit ſumma cutis, atque conquieſcit vel levatur pectoris inflammatio.

3. Quoniam verò ſanguine effuſiùs emiſſo corpus uſque eò debilitatur, ut hinc aeger haud leve detrimentum capiat; oportet medicum cavere, ne mittatur ultra quàm aegri vires patiantur, et ratio morbi requirat *.

CON-

* Vid. Gardiner. *On the Animal Economy*, pag. 162.

CONSILIUM SECUNDUM.

LIX. Poſtquam, venâ reſeratâ, ſanguis a reconditis partibus in ſummum aequaliter corpus derivatus ſit, et ſic plenitudo vaſorum narium, faucium, et aſperae arteriae minuta; optimum factu eſt, vomitione et aliis idoneis efficere, ut mucus expectoretur.

LX. Hoc (LIX.) conſilio, praeter vomitoria, utilia ſunt medicamenta, ex iis quae cutis halitum eliciunt; utpote quae, ſanguinem in ſummum corpus evocando, faciant, ut vaſa partium, in quibus conſiſtit diſtillatio, aliqua ex parte, depleantur et relaxentur. Calefacientia tamen medicamenta, qualiaque ſudorem moveant, circumcidenda ſunt. Ex illo genere optima ſunt, ſerum lactis fervidi infuſo vino coagulati;

aqua

aqua ammoniae acetatae; aqua, in qua fervidâ maceratum *ſagum* eſt; *ſales neutri*, praecipuè nitrum: quorum unum aliudve oportet aegrum ſubinde aſſumere. Eundem in finem, pedes aquâ calidâ lavare, remedium ſanè haud aſpernandum eſt.

LXI. Quòd ſi dolent humeri, cervix, brachia, aliaeque quaelibet partes externae, potiùs pulvere *ipecacuanae* compoſito ſubveniendum eſt; cujus grana quinque decemve, ſecundâ quaque horâ, aſſumenda, dum ſudor eruperit; ad quod ſanè efficiendum, raró drachmae dimidio opus eſt *.

LXII. Utcunque neceſſarium ſit, ad cavendam diſtillationem, frigoribus corpora objectare, tamen caveant, ne objectent, diſtillatione jam affecti.

LXIII.

* Vid. Gardiner. ibid.

LXIII. Quando eſt, quamobrem pulmones inflammatione haud mediocri capi credamus, oportet quamprimum alterutri lateri exulceratoria imponere *. Neque enim ulla medicamenta, ad inflammationem internarum partium diſcutiendam, plùs pollent.

LXIV. 1. Praeter medicamenta et remedia, quae (LX.—LXIII.) memoravimus, ſolent medici diſtillationi opitulari medicamentis; quae, prae facultate, qua putantur caeteris praepollere, efficiendi, ut ex pectore humores excreti faciliùs extuſſiantur, *expectorantia* appellata ſunt.

2. Haud equidem ignoramus, magnum inter medicos certamen fuiſſe, ſintne utique medicamenta, prae caeteris digna quae ſic (LXIV. 1.) nominentur. Quanquam autem, hac de re, in contrarias partes diſputatum

* Vid. Cullen. *Firſt Lines*,

putatum eſt, tamen nihil ſatìs firmi videmus, quòd minùs veriſimile opinemur, medicamenta, per vaſa bibula in ſanguinem irrequietum delata, vaſa ſeu ſecernentia ſeu excernentia pulmonum afficere; quàm glandulas, quibus ſaliva et urina ſecernuntur, quas multis utique medicamentis, unà cum ſanguine ad eas delatis, mirum in modum affici, experientiâ conſtat. Vaſa, enimvero, pulmonum itidem delatis ad ea medicamentis affici, poteſt ex obſervatis cogi.

3. Medicamenta ad *expectorantium* genus pertinentia, quae plurimùm poſſe exiſtimantur, ſunt gummis *ammoniaca*, aſa foetida, *alcale volatilè*, allium, *benzoinum*, ſquillae; quae omnia committere, ut mucum ſolutiùs cùm ſecernant pulmones, tum excernant, quidam e medicis opinati ſunt. Sed, uti videtur, non ita multùm pollent: atque ſquillae, ſicubi proſint, haud ſcimus,

vomitumne

vomitumne an muci ex pectore ſputum movendo, magis proficiant.

LXV. Vomitoria item medicamenta iis diſtillatione laborantibus multùm opitulantur: praeterquam enim quòd ſanguinem in ſummum corpus evocant, et cutis halitum, licèt tantummodo pauliſper, eliciunt; faciunt haud raró, mirum in modum, ut ex fiſtulis pulmonum mucus effuſiùs expectoretur; et ſic tuſſim levant et ſpirandi difficultatem, quibus hoc morbo impliciti plurimùm vexantur *.

* *Vid.* Cullen. *Firſt Lines.* § M,VIII.
Duncan. *Medical Caſes.* Artic. V.

CONSILIUM TERTIUM.

LXVI. Duabus tripartitae (XLIX.) curationis partibus abſolutis, nunc tantùm reſtat, ut tertiam perſequamur; in qua conſiderandum eſt, quibus medicamentis provideri poſſit, quò acri muco nares, fauces, atque canalis animae ejuſque rami, minùs irritentur.

LXVII. Hoc (LXVI.) conſilio, optima ſunt medicamenta, ex iis, quae, medicorum linguâ, *demulcentia* nominantur. Hoc genus non videtur acres viarum humores in mitiores convertere, ſed tantummodo eos ſic involvere miti et lento liquore, ut membranas viarum teneras et acri ſenſu praeditas minùs irritent. Hujuſmodi medicamenta, ſi ſubinde aſſumantur, et adeò lentè, ut faucibus

cibus adhaereant haſque illinant, non ſedant modò tuſſim, ſed aliquandiu quoque obſtant, ne redeat *.

LXVIII. Hoc (LXVII.) genere comprehenduntur aqua, in qua tragacanthum vel gummi ARABICUM ſolutum ſit; aqua cocta ex hordeo; *ſago*; aqua, in qua fervidâ ſemen lini et althaea macerata ſint; olea, ex iis quae a terra ſtirpibus continentur, expreſſa; aqua, in qua fervidâ ſatyrii radix ſoluta ſit; ſpermaceti: quibus accedant ſaccharum, mel, glycyrrhizon, et ſiqua ſimilia.

LXIX. Quanquam ab omnibus, quos diſtillatio vexaverit, conceditur, devoratis medicamentis modò (LXVIII.) dictis tuſſim cùm rariorem tum leviorem fieri; tamen ex argumentis, quae adduxit recens auctor, dubium videtur, acris, necne, ex pulmonibus

* *Vid.* CULLEN. *Mater. Medic.*

bus halitus vaporve hanc moveat; cùm praeſertim hic halitus haud acrior ſit, quàm ipſa medicamenta, quae modò memoravimus.

LXX. Verùm omnes tamen humores, utcunque mites, veluti mucus, pus, ſanguis, ex vaſis pulmonum in eorundem fiſtulas effuſi, tuſſim movent. Extranea item, imò medicamenta ipſa mucoſa, ſi, lingulâ non obſtante, in aſperam arteriam incidant, dicto citiùs efficiunt, ut gravi molimine per os aut nares extuſſiantur.

LXXI. Pulmones, ſpirandi officinae, ſpongiis aſſimiles, naturâ molles ſunt, ut attrahant ac reddant animam; et iis, porrò, acris adeò ſenſus eſt, ut alio, quàm animae contactu, graviter irritentur. Hoc quidem facit vel mucus, qui in eorum fiſtulas excernitur, quandocunque copioſior eſt, quàm

qui

qui ſit, ad has ſatìs humectandas, neceſſarius.

LXXII. Quandocunque pulmones aliquà irritantur, irritatio, id ſanè quod mirum eſt, ſemper ad glottidem ſentitur. Senſus igitur alicujus tanquam glottidem irritantis ante tuſſim, non efficitur acri quovis halitu hanc partem irritante, ſed aliqua re offendente pulmones; quorum utique ſenſus moleſtus, propter quandam nervorum communitatem, nondum bene intellectam, ad glottidem potiùs refertur, quàm ad partem in qua concitatur.

LXXIII. Si ita (LXIX-LXXII.) eſt, ſequitur, medicamenta ſuprà (LXVIII.) memorata haudquaquam tuſſim ſedare, glottidem illinendo ſic, ut acri ex pulmonibus vapore minùs irritetur.

LXXIV. Hoc verò (LXXIII.) conceſſo, quo, quaeritur, modo *demulcentia* medicamenta tuſſim levant? Senſum, reſpondemus, ab irritatione glottidis diverſum movendo. Nam, quamdiu aliquis mucoſa vel oleoſa pitiſſat, eorum ſapore plerumque guſtus ſic voluptate perfunditur, ut levi irritatione aſperae arteriae parùm afficiatur. Quòd ſi irritatio intenditur, tuſſis rurſus movetur: haec enim medicamenta tuſſim non, ex toto, ſedant, ſed tantùm minùs frequentem reddunt; et, profectò, neutiquam conſtat, an contra eam plùs poſſint, quàm ſal, aliave quae ſaporem aequè movent. His autem propterea anteferuntur, quòd jucundiora guſtatu ſunt, ſimulque ſalutariora.

LXXV. Mucoſa et oleoſa medicamenta hoc ſanè (LXXIV.) modo tuſſi opitulari, eò conſtat, quòd, qui tuſſi vehementiſſimè vexantur,

antur, ii, dum cibum aſſumunt, plerumque tuſſiendi requiete fruuntur.

LXXVI. Poſtremò, ne plura, non videtur eſſe, quamobrem, ulla medicamenta acrimoniam obtundendi facultatem poſſidere, et ideo digna eſſe quae appellentur *demulcentia*, opinemur *.

LXXVII. Quando nihil ferme febris aut inflammationis eſt, et medicamenta ſuprà (LXVIII.) dicta non ad ſpem reſponderunt; tunc irritationi, quam movet acris mucus, opio ſubvenire oportet.

LXXVIII. Hunc in finem, opium, unà cum glycyrrhizo, poteſt commodiſſimè conformari in paſtillos, quorum partes conſtituentes eandem inter ſe rationem habent,

quae

* *Vid.* MOOR. *Eſſay on the Materia Medica.*

quae partibus conſtituentibus trochiſcorum glycyrrhizi cum opio, quos praeſcribit *pharmacopoeia Edinenſis*, intercedit.

LXXIX. Hujuſmodi (LXXVIII.) paſtillorum pauciores pluresve devorandi ſunt, pro vi tuſſis et aetate aegri. Adultis permittatur, ut, ſpatio viginti quatuor horarum, tot devorent, quot in ſe unum opii granum cum dimidio contineant; junioribus autem, ut pauciores, pro aetate.

LXXX. Poſtquam inflammatio juxtà ac febris prorſùs ferme conquieverint, utiliſſimum erit geſtationes diligenter adhiberi; utpote quibus reliquiae diſtillationis, ſi quae ſint, optimè diſſipentur.

F I N I S.